

ANKARA BAROSU İNSAN HAKLARI MERKEZİ

ANKARA İL EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜNDEKİ İŞKENCE İDDİALARINA DAİR RAPOR

Konu : 07.03.2022 tarihli Ankara İl Emniyet Müdürlüğü Narkotik Şube Müdürlüğündeki işkence iddialarına ilişkin CMK m.150 gereği müdafilik görevini kabul eden Av. Ezgi Nur ÜNSAL tarafından yapılan görüşmelere ilişkin rapordur.

AÇIKLAMALAR

7 Mart 2022 günü mağdurun CMK m.150 gereği müdafilik görevini kabul eden Av. Ezgi Nur ÜNSAL ifadeye katılmak üzere Narkotik şubeye gitmiştir.

❖ **Kötü Muamele ve İşkenceye Uğradığı Yönünde İsmi Bildirilen Kişi ile Görüşme**

Kötü muamele ve işkence iddiaları ile ilgili olarak CMK m.150 gereği müdafilik görevini kabul eden Av. Ezgi Nur ÜNSAL tarafından görüşme gerçekleştirilmiş ve anlatımlar tutanak ile imza altına alınmıştır (EK). *(Görüşülen kişinin adı işbu raporda gizli tutulmuştur.)*

Tutanaklar ile de sabit olan ve yapılan görüşmeler neticesinde kötü muamele ve işkence iddialarına dair tespitler şunlardır:

- Görüşülen kişi darp, cebir ve hakaretlere maruz kaldığını, aynı zamanda şeker hastası olduğunu bu yüzden de bir türlü kendine gelemediğini, durumunun kötü olduğunu beyan etmiştir.
- Görüşülen kişiye polisler tarafından "seni bitireceğiz, seni sokakta gezdirmem, senin ananı avradını sikerim, amına koyarım" şeklinde tehdit ve hakaretlerde bulunulduğunu, bacağına, kafasına ve sırtına değnek ile vurulduğunu ayrıca bilerek kelepçeyi çok sıktıklarını ifade etmiştir.
- Ayrıca avukat tarafından yapılan tespitlerde mağdurun çok bitkin olduğu, sekerek yürüdüğü, vücudunun çeşitli yerlerinde kızarıklıklar ve şişlikler olduğu tespit edilmiştir.
- Av. Ezgi Nur ÜNSAL tarafından bunun üzerine mağdurun işkence ve kötü muameleyle uğradığına dair darp ve cebir izlerini gösterir fotoğraflar çekilmiştir.
- Mağdurun ve tutanağı tanzim eden avukatın Ankara Barosu İnsan Hakları Merkezine verilmek üzere tutanağı tutarak mağdurun onam ve rızası ile imzasını almıştır.

DEĞERLENDİRME VE AÇIKLAMALAR

Görüşme yapılan kişi tehdit ve hakaretlere maruz kaldığı, işkence ve kötü muamele edildiğini ifade etmektedir.

AİHS ve diğer uluslararası sözleşmelerde de yazılı olduğu üzere doktor raporunun varlığı tek başına işkence ve kötü muamele yaşanmadığının göstergesi değildir. Yukarıda tespitlere konu anlatımlar bir bütün olarak değerlendirildiğinde; fotoğraflarda yer alan kızarıklık ve şişlikler açıkça görülmektedir, ayrıca bu izler ile mağdurun verdiği ifade birbiriyle uyumlu haldedir.

Anayasa'nın işkence yasağını düzenleyen 17/3 md. hükmü şu şekildedir:

"Kimseye işkence ve eziyet yapılamaz; kimse insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tabi tutulamaz."

AIHS md 3 hükmü ise daha şu şekildedir:

"Hiç kimse işkenceye veya insanlık dışı ya da aşağılayıcı muamele veya cezaya tabi tutulamaz."

İşkence ve Diğer Zalimane, İnsanlık Dışı veya Aşağılayıcı Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi'nin 1. maddesi şu şekildedir:

"Sözleşme amaçlarına göre, "İşkence" terimi, bir şahsa veya bir üçüncü şahsa, bu şahsın veya üçüncü şahsın işlediği veya işlediğinden şüphe edilen bir fül sebebiyle, cezalandırmak amacıyla bilgi veya itiraf elde etmek için veya ayırım gözeten herhangi bir sebep dolayısıyla bir kamu görevlisinin veya bu sıfatla hareket eden bir başka şahsın teşviki veya rızası veya muvafakatiyle uygulanan fiziki veya manevi ağır acı veya ıstırap veren bir fül anlamına gelir. Bu yalnızca yasal müeyyidelerin uygulanmasından doğan, tabiatında olan veya arzı olarak husule gelen acı ve ıstırapı içermez.

Bu madde, konu hakkında daha geniş uygulama hükümleri ihtiva eden herhangi uluslararası bir belge veya millî mevzuata hâlel getirmez."

Hükümleri ile işkence ve kötü muamele uluslararası ve ulusal normlarda yasaklanmıştır.

İşkence ve Diğer Zalimane, İnsanlık Dışı veya Aşağılayıcı Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi'nin 4. maddesi şu şekildedir:

Her Taraf Devlet, tüm işkence eylemlerinin kendi ceza kanununa göre suç olmasını sağlayacaktır. Aynı şekilde, işkence yapmaya teşebbüs ve işkenceye iştirak veya suç ortaklığı yapan şahsın fülü suç sayılacaktır.

Her Taraf Devlet, fülleri ağırlıklarını dikkate alarak uygun müeyyidelerle cezalandıracaktır.

Uluslararası normlarda işkencenin suç olarak tanımlanmasını ve cezai müeyyideler uygulanması gerektiği hükme bağlanmıştır. Türkiye'de yukarı bahsi geçen sözleşmeye taraf devletlerden biridir.

Türk Ceza Kanunu'nun İşkence başlıklı 94.maddesi şu şekildedir;

"(1) Bir kişiye karşı insan onuruyla bağdaşmayan ve bedensel veya ruhsal yönden acı çekmesine, algılama veya irade yeteneğinin etkilenmesine, aşağılanmasına yol açacak davranışları gerçekleştiren kamu görevlisi hakkında üç yıldan oniki yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

(2) Suçun;

a) Çocuğa, beden veya ruh bakımından kendisini savunamayacak durumda bulunan kişiye ya da gebe kadına karşı,

b) Avukata veya diğer kamu görevlisine karşı görevi dolayısıyla, İşlenmesi halinde, sekiz yıldan onbeş yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

(3) Fülün cinsel yönden taciz şeklinde gerçekleşmesi halinde, on yıldan onbeş yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

(4) Bu suçun işlenişine iştirak eden diğer kişiler de kamu görevlisi gibi cezalandırılır.

(5) Bu suçun ihmali davranışla işlenmesi halinde, verilecek cezada bu nedenle indirim yapılmaz.”

Türk Ceza Kanunumuzda işkence suçu cezai müeyyideye sahiptir. Bu açıdan yukarıdaki tespitler de dikkate alınarak ilgililer hakkında derhal soruşturma başlatılmalı ve işkence suçuna göz yuman ve işkence suçunu işleyen kişiler başta olmak üzere kişilerin maddi ve manevi varlığına saldırıda bulunan kişilerin tespit edilerek cezalandırılması gerekmektedir.

Tüm bu nedenler ile;

- İşkence suçunu işleyen kişilerin tespiti için re'sen soruşturma başlatılması, maddi gerçeğin ortaya çıkarılması ve failerin tespiti açısından etkin ve yeterli bir adli soruşturmanın yürütülmesi, özellikle delilerin toplanabilmesi ve olası delil karartma eylemlerinin önüne geçilebilmesi için; 5271 sayılı CMK m. 160/2 ve m. 164 hükümleri uyarınca adli kolluk olarak İl Jandarma Teşkilatı birimlerinden ve mensuplarından istifade edilmesi, emniyet birimlerinin ve mensuplarının ise iş bu soruşturmada doğrudan görevlendirilmemesi,
- Gözaltına alınan şüphelilerin Ankara Narkotik Şube Müdürlüğü'nde tutuldukları farklı nezarethanelerdeki yerlerden başlayarak, her yönden giriş ve çıkışları gösterir kamera görüntüleri ile Narkotik Şube Müdürlüğü'nün içerisinde tüm kamera görüntülerinin, gözaltındaki şüphelilerin mülakat ve işkence amacıyla götürülme anlarının ve şüpheli kolluk görevlilerinin tespitini sağlayacak şekilde, gözaltı işlemlerinin başladığı ilk tarihten günümüze kadar tüm kamera kayıtlarının ham görüntülerinin ivedi olarak toplatılması, daha önce kolluğun gerek avukatlara gerekse şüphelilere yönelik darp ve işkence iddialarıyla benzer başvurularda kamera kayıtlarının 30 gün saklandıktan sonra silindiğinin belirtildiği bilindiğinden, kamera kayıtlarının saklanmamasının işkence ve kötü muamele iddialarına yönelik delil karartma anlamına geleceği açık olduğundan, bu nedenle delillerin toplanması ve korunması konusunda yasal yükümlülüklerin yerine getirilmesi,
- Soruşturmayı yürüten kolluk görevlilerinin muhtemel bir işkence, kötü muamele soruşturmasının şüphelileri olabilecekleri değerlendirildiğinde işkence ve kötü muamele iddiasına ilişkin soruşturma tamamlanuncaya kadar, bahsi geçen operasyonlarda görev alan personelin açığa alınması,

Hukukun bir gereği ve zorunluluktur. Bu açıdan Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca talep edilmesi halinde baromuz kurul ve merkez üyelerince tutulan tutanak ve kayıtları talep ve gereği halinde sunmaya hazır olduğumuzu, Ankara Barosu İnsan Hakları Merkezi olarak işkence ve kötü muamelelerin son bulması için her alanda hukuki mücadelemizi sonuna kadar vereceğimizi kamuoyunun bilgisine sunarız. 08.03.2022

EKLER:

- Av. Ezgi Nur ÜNSAL tarafından tutulan tutanak
- Mağdurun fotoğrafları

ANKARA BAROSU İNSAN HAKLARI MERKEZİ